

Elin Hultman, ekolog
011-15 26 97

Kommunfullmäktige

Bildande av naturreservatet Jursla gammelskog

Beslut

Kommunfullmäktige förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheterna Jursla 1:26 och Lida 1:1 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla ett barrskogsområde med naturskogsartad tallskog, typiskt för Kolmården, och som innehåller alla de komponenter som är viktiga för bevarandet av en stor biologisk mångfald med inslag av hotade, sällsynta och minskande arter. Här i ryms många arter knutna till naturskogsartad skog med tallmiljöer, men också med inslag av äldre gran, sumpskog och löv. Området ska tillsammans med andra värdefulla skogar i det omgivande landskapet, ge goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av typiska växt- och djursamhällen. Området ska vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet liksom för vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom främst fri utveckling och att marken skyddas mot ingrepp. I delar av reservatet genomförs restaureringsåtgärder. Dessa innebär återställning av markhydrologi, skapande av död ved och frihuggning av äldre träd. För att nå syftet med friluftslivet ska vandringsleder och andra anläggningar underhållas och vid behov nyproduceras.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja, dämna eller utföra annan mekanisk markbearbetning
2. bedriva jakt på fågel
3. uppföra byggnad, mast, vindkraftverk, luft- eller markledning, eller annan anläggning
4. anordna upplag
5. gräva upp växter
6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen
7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar kommunen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av reservatets yttergränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer
2. åtgärder för att skapa död ved, frihugga en del äldre tallar, gynna lövträd, naturvårdsinriktad gallring samt uppsättning av holkar, se bilaga 3
3. åtgärder för återställande av dikade våtmarkers hydrologi, se bilaga 3
4. dokumentation av reservatets utveckling mot uppsatta bevarandemål, natur- och kulturvärden samt effekter av skötselåtgärder
5. iordningställande av anordningar för friluftslivet i form av informationsskyltar, vandringsleder, rastbord, rastbänkar, grillplatser, vindskydd m.fl. anordningar, ungefärliga lägen se bilaga 4

6. undersökningar av skogliga strukturer, djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive provtagning och nödvändig insamling av bestämningsmaterial

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver kommunen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. samla ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
2. göra upp eld utanför eldstad iordningställd av reservatsförvaltaren
3. på ett störande sätt utnyttja radio, cd-spelare, musikinstrument eller dylikt
4. skada djurlivet
5. samla landlevande ryggradslösa djur annat än enstaka individer för artbestämning
6. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla
7. framföra motordrivet fordon.

Dessutom är det förbjudet att utan kommunens tillstånd:

8. anordna tävlingar med ett deltagarantal som överstiger 1500
9. bedriva lägerverksamhet
10. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för:

- förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B1 till B6
- markägaren att använda och underhålla befintliga basvägar genom reservatet för uttransport av virke från intilliggande skogsinnehav fram till Åsbo slätt
- markägaren ges möjlighet till virkesupplag och vändslinga för lastbil vid Åsbo slätt
- markägare att nyttja, sköta och underhålla befintlig skogsbilväg genom reservatet upp till baksidan av Yxbacken samt möjlighet till röjning av vägområdet och dess närhet

- orienteringsklubbens användning av skoter i samband med uppdragning av skidspår.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer kommunen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 7.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Norrköpings kommun.

Skäl för bildande av naturreservatet Jursla gammelskog

Jursla gammelskog är ett rikt avsnitt av Kolmården med riktigt gammal skog. Detta syns inte minst på de många hotade arter som påträffats i området. Vegetationen i form av gammal skog präglas av de kuperade och storblockiga terrängförhållandena i området. Jursla gammelskog utgör ett mycket värdefullt skogsområde med höga naturvärden knutna till gammal tallskog. I skogen finns flera sällsynta och hotade arter av främst tickor och marksvampar. Förutsättningar finns även för en rik insektsfauna genom bl a den rika förekomsten av död ved. Det bergiga och storblockiga landskapet är ett karakteristiskt inslag i bygden som skapar speciella förutsättningar för arter knutna till denna miljö.

Jursla gammelskog ligger i en värdefull trakt för både tall-, gran- och barrblandskog och är prioriterat för skydd enligt den nationella och regionala strategin för områdesskydd i skog.

Jursla gammelskog är ett lättillgängligt och välfrekventerat område som hyser mycket värdefull natur typisk för sprickdalslandskapet i Kolmården. Kolmårdens orienteringsklubb har sin klubbstuga i anslutning till reservatet och därmed finns många motionsspår i området som är flitigt använda året om. Gränisar gör också Jurslas badsjö, Lillsjön.

Området bör skyddas på grund av dess mycket höga biologiska värden och tillika mycket höga värden för friluftslivet.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Kommunen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildande av naturreservatet Jursla gammelskog är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Kommunen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildande av naturreservatet Jursla gammelskog inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Kommunen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Kommunen gör bedömningen att påverkan ej sker vid bildande av naturreservatet Jursla gammelskog.

Miljökvalitetsmål

Bildande av naturreservatet Jursla gammelskog är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning*Dokumentation*

De mycket höga naturvärdena inom naturreservatet Jursla gammelskog har dokumenterats av kommunen i Naturvårdsprogrammet och genom särskilda utredningar av skogsmiljöerna i området.

Reservatsbildning

Arbetet med skydd för Jurslaskogen initierades genom kommunens inventeringar i samband med revidering av Naturvårdsprogrammet, antaget 2008.

Remisshantering

Tekniska nämnden har remitterat förslag till beslut till myndigheter som har intressen i området och nämnder samt angränsande markägare och föreningar. Remissvar har inkommit från:

Länsstyrelsen Östergötland, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Trafikverket, kultur- och fritidsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Vattenfall eldistribution AB, OK Kolmården, Naturskyddsföreningen i Norrköping och Fågelföreningen i Norrköping samt angränsande fastighetsägare.

I bilaga 5 finns en sammanställning av remissyttranden och tekniska nämndens kommentarer.

Övrigt

Strandskydd

Vissa delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller kommunen.

Ekonomi

Kostnaderna för skötsel av naturreservatet finansieras via tekniska nämndens och kultur- och fritidsnämndens budgetar. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för besöksanläggningar och naturinformation medan övriga skötselkostnader ligger på tekniska nämnden.

All mark som ingår i naturreservatet ägs av kommunen. Några kostnader för inköp av mark är således inte aktuellt.

Tekniska kontoret har ansökt om stadsbidrag för marknadsvärdeinsknipning och erhållit förhandsbesked från Naturvårdsverket om att bidrag kommer att ges med 50 % av värdeinsknipningen. Stadsbidraget kommer att uppgå till 3 050 000 SEK och betalas ut år 2014. Ersättningen ska gå till stadsplaneringsnämnden för reglering av bland annat bokförda värden på berörda fastigheter samt förlorade intäkter på skogen.

Tekniska kontorets uppskattade kostnad, i nuvarande kostnadsläge, för skötseln av naturreservatet beräknas initialt till ca 150 000 kr och för den löpande skötseln till i genomsnitt 20 000 kr per år. Kultur- och fritidskontorets uppskattade kostnad, i nuvarande kostnadsläge, för initiala kostnader beräknas till ca 100 000 kr och för den löpande skötseln till ca 10 000 kr per år. För delar av skötseln kan externa bidrag sökas, exempelvis statligt LONA-bidrag.

Tekniska nämnden

2013-12-16

Vårt diarienummer

TN-2013/0167

Tekniska nämnden

Håkan Liljeblad
ordförande

Leif Lindberg
teknisk chef

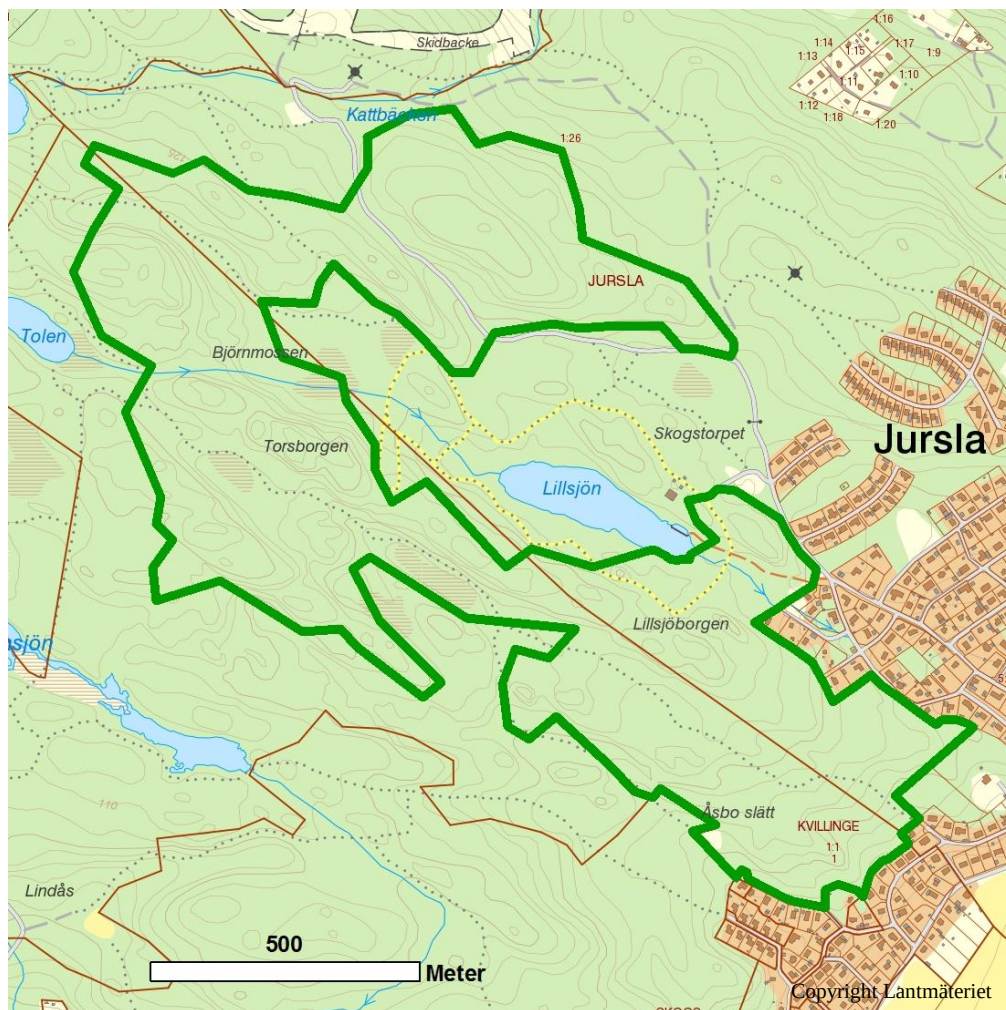
Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Karta över skötselåtgärder
4. Karta över anläggningar för friluftslivet
5. Remissredogörelse
6. Hur man överklagar
7. Skötselplan

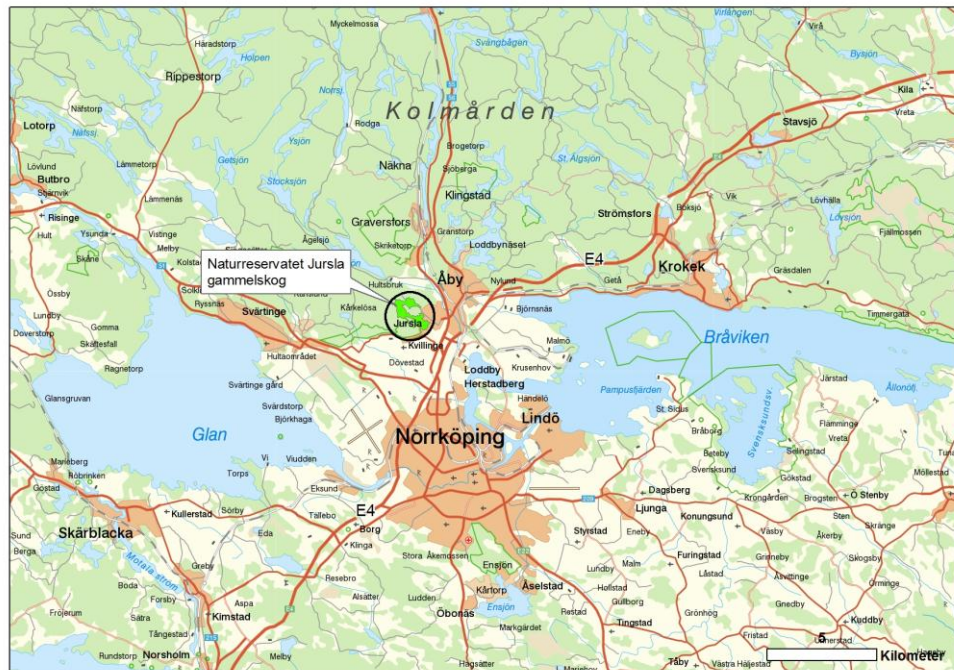
2013-10-15

Vårt diarienummer
TN 2013/0167

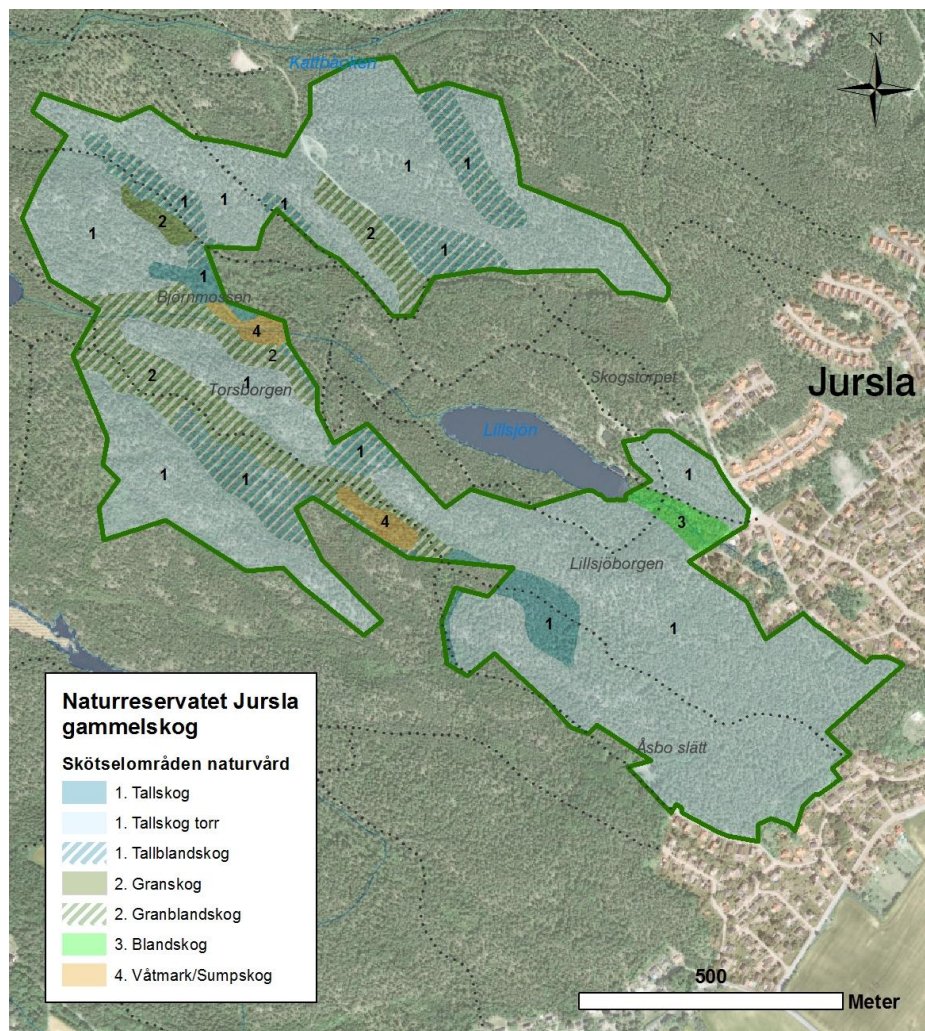
**Bilaga 1. Beslutskarta tillhörande Norrköpings
kommuns beslut för bildande av naturreservatet Jursla
gammelskog beslutat 2013-12-16 dnr TN-2013/0167.**

Bilaga 2. Översiktskarta för naturreservatet Jursla gammelskog.

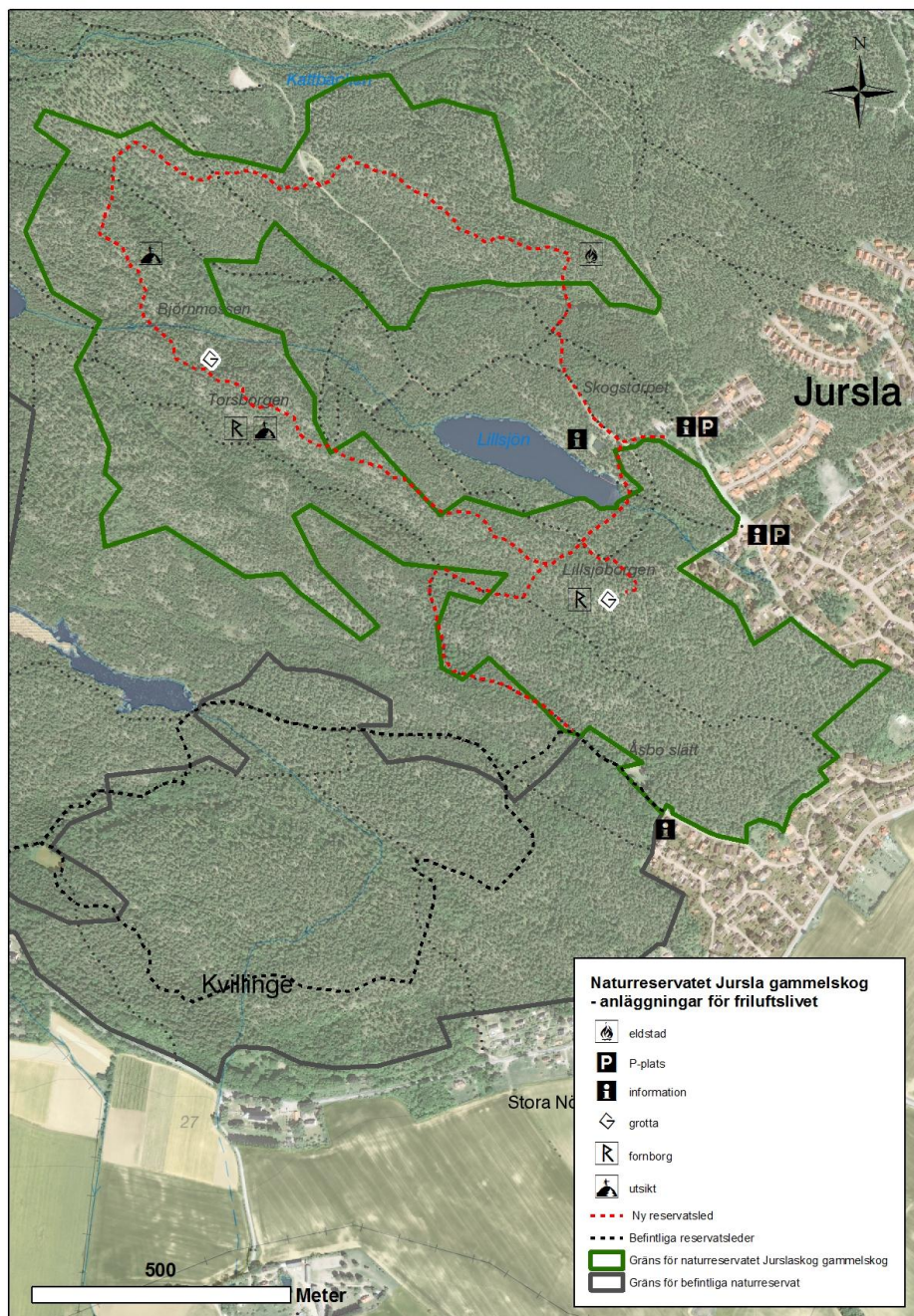
Bilaga 3. Karta över skötselåtgärder i naturreservatet Jursla gammelskog.

Planerade åtgärder

Skötselåtgärder kommer att genomföras i områdena benämnda 1 och 2. I område 1 är målet att ca 15-30 % av virkesförrådet ska bestå av död ved inom 30-40 år. Det innebär att ca 1000-2000 m³ död ved nybildas under denna period. För att nå målet bör ca 200-400 m³ åtgärdas, resten sker med naturlig avgång. Inga träd äldre än 100 år dödas. I område 1 kommer även en del äldre tall att frihuggas. Det är viktigt att ha kunskap om var det finns marksvampar knutna till tall när man ska avdöda tall så att man inte gör åtgärder med trädindivider som har värdefulla svampar knutna till sig. Naturvårdsträd med t ex hål, rötskador, tickor etc. dödas ej. I område 2 kan delar av skötselområdet som bedöms ha underskott på död ved genomgå manuella åtgärder göras för att påskynda utvecklingen av kvantitet och de kvaliteter på död ved som saknas. Igenläggning av diken kan göras i område 4 för att återskapa sumpskog. Uppsättning av holkar kommer att göras i alla skötselområden.

Bilaga 4. Karta över anläggningar för friluftslivet i naturreservatet Jursla gammelskog.

Planerade åtgärder

Befintliga parkeringar utanför reservatet används. Informationstavlor sätts upp vid P-platserna, orienteringsklubbens stuga och vid entré för gående vid Åsbo slätt. Fler platser kan bli aktuella längs leden. Eldstäder anläggs, ett läge föreslås på kartan. En ny vandringsled målas upp, ungefärlig sträckning enligt karta.

Bilaga 5. Remissredogörelse

Tekniska nämnden har remitterat förslag till beslut till myndigheter som har intressen i området och nämnder samt angränsande markägare och föreningar. Remissvar har inkommit från: Länsstyrelsen Östergötland, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Trafikverket, kultur- och fritidsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Vattenfall eldistribution AB, OK Kolmården, Naturskyddsföreningen i Norrköping och Fågelföreningen i Norrköping samt angränsande fastighetsägare.

Länsstyrelsen i Östergötlands län

Länsstyrelsen ser positivt på att Norrköpings kommun skyddar Jursla gammelskog som naturreservat eftersom området är av stort värde för både friluftslivet och den biologiska mångfalden.

Länsstyrelsen påpekar att några kompletteringar bör göras i skötselplanen, nämligen följande:

- upplysning om att del av reservatet ligger inom riksintresse för det rörliga friluftslivet
- att anmälan om vattenverksamhet till länsstyrelsen bör göras innan våtmark anläggs
- komplettering av fakta i avsnittet "Kulturhistoriska bevarandevärden"
- att det är Norrköpings kommun som har tillsynsansvaret för reservatet

Kommentar: Dessa kompletteringar har förts in i skötselplanen.

Kultur- och fritidsnämnden, Norrköpings kommun

Kultur- och fritidsnämnden ser mycket positivt på bildandet av naturreservatet. Skötselplanen och förslag till beslut ger förutsättningar för området att utveckla sin stora potential som besöksområde och att behålla och stärka den biologiska mångfalden.

Nämnden föreslår några justeringar och kompletteringar:

- Med hänsyn till uppmarkering av vandringsled bör dämning av våtmark göras tidigare, eftersom våtmarkens utbredning kan påverka ledens dragning.
- Grottsymbol bör justeras i skötselkartan för friluftsliv.
- I skötselområde 3 bör lövträd gynnas i större utsträckning än i planförslaget.
- Översyn av trädsäkring bör göras där reservatet gränsar mot tomtmark.

Kommentar: Dessa justeringar och kompletteringar har förts in i skötselplanen.

OK Kolmården

Orienteringsklubben har två synpunkter:

- De vill självständigt ha rätt till att underhålla och förbättra motionsspåren.
- De vill kunna arrangera tävlingar med upp till 1500 deltagare utan kommunens tillstånd.

Kommentar: Text i skötselplanen under ”Anordningar för friluftslivet” om skötsel av motionsspår har ändrats till: *Uppmärkta motionsspår underhålls med avseende på skyltning och framkomlighet. Det görs i nuläget av OK Kolmården och regleras i avtal med Norrköpings kommun. Denna konstruktion är fördelaktig för båda parter och avtalet bör ses över i samband med reservatsbildningen.*

Föreskrifterna har ändrats så att tävlingar med ett deltagarantal upp till 1500 inte kräver tillstånd av kommunen.

Naturskyddsföreningen i Norrköping

Föreningen anser att det är mycket glädjande att skogen väster om Jursla får ett formellt skydd och att den sparas till glädje för kommande generationer. Tillsammans med Kvillingeförkastningens naturreservat är Jursla gammelskog ett kolmårdsreservat som är enkelt att nå för många människor.

Föreningen har också förslag på ändringar och justeringar som framgår av kommentarerna nedan.

Kommentarer:

- Signalartslistan har kompletterats.
- Rylen har uppmärksamrats bättre i både beskrivningen och skötseldel.
- Skötselområde 3 har fått anvisningar som gynnar löv i högre grad.
- Våtmarken kommer att anläggas och stigen kommer att dras om vid behov.
- Kommunen har ett säkerhetstänkande då vandringsleder anläggs, vilket kommer att tillämpas på den nya led som föreslås i skötselplanen.
- De ändringar av föreskrifterna som föreningen föreslår regleras redan i annan lagstiftning. Bland annat så har hund- och kattägare enligt lagen om tillsyn över hundar och katter (2007:1150) § 16 ansvar för att vilt inte förföljs. Om detta visar sig vara ett problem kan föreskrifterna kompletteras i efterhand.

Fågelföreningen i Norrköping

Fågelföreningen anser att en heltäckande fågelinventering bör göras inom reservatsområdet innan skötselplanen fastställs.

Kommentar: Det finns inget i skötselplan eller föreskrifter som hindrar att en fågelinventering görs över området. Kommunen anser att det inte behöver göras innan reservatsbildning och fastställande av skötselplan. Flera

av de åtgärder som föreslås i planen gynnar skogslevande fåglar och åtgärden ”uppsättning av holkar” gynnar fåglar specifikt.

Angränsande fastighetsägare

Fastighetsägarna som har en tomt som gränsar till reservatet är mycket positiva till reservatsbildningen men anser att några stora träd behöver tas bort nära deras tomt.

Kommentar: Ny text i plandelen under skötselområde 1 som gränsar mot tomter ger möjlighet att åtgärda eventuella riskträd. *En översyn av nuläget med avseende på eventuella riskträd ska göras längs reservatsgräns gentemot tomter. Därefter tas riktlinjer för trädsäkring fram.*

Angränsande fastighetsägare och Arne Bengtsson

Angränsande fastighetsägare och Arne Bengtsson menar att alla Jurslabor som uppmärksammat den nya reservatsbildningen är glatt positiva till densamma. Arne föreslår samtidigt att 1700-talstorpet Berget, som är i kommunens ägo och ligger intill gränsen, införlivas i reservatet. Vidare skriver Arne att torpet har ett högt kulturvärde och att det uppskattas av många i Jursla. Inte minst skolbarnen som är där ofta.

Kommentar: Tjänstemän från kultur- och fritidskontoret har träffat Arne på plats och kunnat konstatera höga värden samt diskuterat lösningar. Kommunen instämmer helt i att torpet med dess tomt har ett kulturvärde och bör bevaras och underhållas. Men kommunen anser att detta bör kunna ske utan att torpet införlivas i reservatet. Kultur- och fritidsnämnden och stadsplaneringsnämnden kommer att fortsatt ha en diskussion för att nå en långsiktig lösning för torpets bevarande och skötsel.

Remissinstanser som tillstyrker utan synpunkter

Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Trafikverket och Vattenfall är positiva och har inget erinra.